

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

III. ÚS 37/2015-32

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 28. apríla 2015 v senáte zloženom z predsedu Rudolfa Tkáčika, zo sudkyne Jany Baricovej a sudcu Ľubomíra Dobríka prerokoval sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného advokátom JUDr. Petrom Peružekom, Advokátska kancelária, Radlinského 1, Hlohovec, pre namietané porušenie jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Nitra v konaní vedenom pod sp. zn. 17 C 60/2007 a takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo [REDACTED] na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Nitra v konaní vedenom pod sp. zn. 17 C 60/2007 porušené boli.

2. Okresnému súdu Nitra v konaní vedenom pod sp. zn. 17 C 60/2007 p r i k a z u j e konať bez zbytočných prieťahov.

3. Okresný súd Nitra j e p o v i n n ý uhradiť [REDAKOVANÉ] trovy konania v sume 284,08 € (slovom dvestoosemdesiatštyri eur a osem centov) na účet jeho právneho zástupcu advokáta JUDr. Petra Peružeka, Radlinského 1, Hlohovec, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

4. Vo zvyšnej časti sťažnosti [REDAKOVANÉ] n e v y h o v u j e .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením č. k. III. ÚS 37/2015-7 z 27. januára 2015 prijal na ďalšie konanie sťažnosť [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“) podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“), ktorou namietal porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Nitra (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 17 C 60/2007.

Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ ešte v roku 2003 podal okresnému súdu žalobu, od roku 2007 vedenú pod sp. zn. 17 C 60/2007, ktorou sa domáha ochrany osobnosti a zaplataenia nemajetkovej ujmy.

Sťažovateľ uvádza, že ku dňu podania sťažnosti ústavnému súdu nebolo konanie v jeho právnej veci právoplatne skončené, a preto navrhuje, aby ústavný súd v náleze vyslovil, že okresný súd v konaní vedenom pod sp. zn. 17 C 60/2007 porušil jeho základné právo podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, aby mu prikázal vo veci konať bez zbytočných prieťahov a zaplatiť primerané finančné zadostučinenie v sume 10 000 €, ako aj úhradu trov konania.

Okresný súd sa na základe výzvy ústavného súdu vyjadril k sťažnosti prípisom sp. zn. Spr 228/2015 doručeným ústavnému súdu 26. marca 2015, v ktorom sa okrem iného uvádza:

„Z obsahu spisu vyplýva, že podanie sťažovateľa pôvodne nespĺňalo náležitosti riadneho návrhu v zmysle príslušných ustanovení OSP, preto súd musel najskôr odstraňovať jeho nedostatky a postupom podľa § 43 OSP vyzývať navrhovateľa na odstránenie väd podania. Nie z dôvodu nečinnosti súdu, ale najmä pre množstvo rôznych procesných návrhov navrhovateľa, ktorými upravoval predmet konania, domáhal sa priznania oslobodenia od súdnych poplatkov, ustanovenia bezplatného právneho zástupcu, ktorými sa súd musel zaoberať, nebolo možné začať konať v merite veci. Prekážky v postupe z dôvodov upravených v § 107 a nasl. nevznikli. Potom, ako súd ustanovil navrhovateľovi bezplatného právneho zástupcu, ktorý mohol podania navrhovateľa kvalifikovane upraviť, navrhovateľ začal namietat postup svojho právneho zástupcu a opakovane sa domáhať jeho výmeny. Sám, nezávisle od svojho právneho zástupcu, robil vlastné podania týkajúce sa veci samej, ktoré neboli celkom v súlade s podaniami právneho zástupcu, čo malo za následok, že nemohlo dôjsť k ujasneniu a riadnemu vyšpecifikovaniu uplatnených nárokov navrhovateľa. K čiastočnej úprave petitu návrhu došlo až podaním zo dňa 30. 7. 2014, o ktorom súd rozhodol uznesením č. k. 17 C 60/2007-478 zo dňa 27. 8. 2014. Nakoľko ani týmto podaním nebol jasne a zrozumiteľne špecifikovaný petit návrhu, súd opätovne uznesením č. k. 17 C 60/2007-510 zo dňa 11. 2. 2015 vyzval navrhovateľa aby ho doplnil. Uvedené okolnosti nepochybne ovplyvnili celkovú dĺžku konania, pričom k dĺžke konania výraznou mierou prispel práve sám navrhovateľ svojim prístupom k veci, k spolupráci

s ustanovenými právnymi zástupcami i svojimi častými zmätočnými požiadavkami a podaniami.

Predmetom sporu je ochrana osobnosti a náhrada nemajetkovej ujmy, pričom vzhľadom na viaceré namietané zásahy do osobnosti navrhovateľa zo strany viacerých subjektov v rôznych časových obdobiach, považujeme predmetný spor za právne, ale najmä skutkovo náročný. Máme zato, že celkovú dĺžku konania neovplyvnili zbytočné prietahy zo strany súdu.“

K vyjadreniu okresného súdu sťažovateľ prostredníctvom právneho zástupcu zaujal stanovisko podaním doručeným ústavnému súdu 8. apríla 2015, v ktorom uviedol:

„K písomnému vyjadreniu Okresného súdu Nitra uvádzam len toľko, že z neho nevyplýva, akým spôsobom sťažovateľ zapríčinil prietahy v konaní a teda vyjadrenia podpredsedu okresného súdu Nitra o prietahoch zo strany klienta sú ničím nepodložené. Zotrvávam v celom rozsahu na doteraz podaných písomných stanoviskách“.

Súčasťou vyjadrenia okresného súdu zo 17. marca 2015 k sťažnosti bol aj takýto opis priebehu napadnutého konania:

«Pod sp. zn. 17 C 60/2007 je na Okresnom súde Nitre vedené konanie vo veci navrhovateľa [REDAKOVANÉ], proti odporcovi Ústav na výkon väzby Nitra, o zaplatenie sumy 313. 100. 000,- Sk, titulom ochrany osobnosti a zaplatenia nemajetkovej ujmy. Návrh v tejto veci bol podaný dňa 10. 12. 2003, avšak nakoľko neobsahoval náležitosti riadneho návrhu na začatie konania, bol vedený v registri nejasných podaní pod sp. zn. 11 Nc 5068/03. V rámci tohto konania súd odstraňoval vady podania, rozhodoval o žiadosti o priznanie oslobodenia od súdnych poplatkov a o ustanovenie bezplatného právneho zástupcu, o čom vydal viaceré procesných rozhodnutí. Vzhľadom k tomu, že navrhovateľ vo svojom podaní zo dňa 1. 4. 2005 oznámil súdu, že nemieni v konaní pokračovať, nariadil Krajský súd v Nitre v odôvodnení uznesenia č. k. 5 Co 235/05-59 zo dňa 28. 10. 2005, ktorým zrušil prvostupňové rozhodnutie o nepriznaní oslobodenia od súdnych poplatkov a neustanovení advokáta, aby sa súd týmto podaním zaoberal a zistil, či ide o späťvzatie návrhu. Súd spis, ktorý bol vrátený z Krajského súdu v Nitre dňa 29. 12. 2005, po doručení rozhodnutia

odvolacieho súdu, previedol do registra „C“ pod sp. zn. 17 C 60/2007 a vec bola pridelená na konanie zákonnej sudkyňi JUDr. Márii Malíkovej. Sudkyňa dňa 12. 4. 2007 žiadala navrhovateľa o vyjadrenie, či berie návrh vo veci späť. Navrhovateľ súdu dňa 22. 6. 2007 oznámil, že bez ustanovenia právneho zástupcu sa nevie kvalifikovane vyjadriť k prípadnému späťvzatiu návrhu, preto žiada o ustanovenie právneho zástupcu z radov advokátov a o oslobodenie od zaplataenia súdnych poplatkov. Súd následne uznesením č. k. 17 C 60/2007-77 zo dňa 23. 10. 2007 ustanovil navrhovateľovi právneho zástupcu na zastupovanie v predmetnom konaní a priznal aj oslobodenie od zaplataenia súdnych poplatkov. Po nadobudnutí právoplatnosti tohto rozhodnutia súd dňa 27. 11. 2007 vyzval právneho zástupcu, aby sa vyjadril či na návrhu trvá a ak áno, aby súdu predložil kvalifikovaný návrh. Právny zástupca navrhovateľa podal súdu riadny návrh vo veci samej dňa 3. 1. 2008 a súd dňa 15. 1. 2008 nariadil doručenie návrhu odporcovi a v súlade s § 114 ods. 3 OSP ho vyzval na zaslanie písomného vyjadrenia, ktoré bolo súdu doručené dňa 11. 3. 2008. Sudkyňa úpravou zo dňa 14. 5. 2008 žiadala od odporcu zaslanie potrebných listinných dokladov, týkajúcich sa sťažností navrhovateľa, ktoré boli súdu predložené dňa 13. 6. 2008. Dňa 20. 6. 2008 požiadal JUDr. Martin Kanás o priznanie preddavku na trovy právneho zastúpenia, o čom súd rozhodol uznesením zo dňa 16. 7. 2008. Podaním zo dňa 8. 8. 2008 došlo k čiastočnému späťvzatiu návrhu a zároveň právny zástupca doplnil pôvodný návrh. Tieto podania boli dňa 3. 9. 2008 doručené odporcovi na vyjadrenie a súd si vyžiadal spisový materiál č. GR ZVJS 224/10-Sť./02, ktorý bol z Generálneho riaditeľstva ZVJS predložený dňa 9. 9. 2008. Následne dňa 29. 9. 2008 podal navrhovateľ sťažnosť na právneho zástupcu a žiadosť o ustanovenie iného právneho zástupcu, ktorá bola doplnená podaním zo dňa 29. 11. 2008. O návrhu na zmenu právneho zástupcu súd rozhodol uznesením č. k. 17 C 60/2007-204 zo dňa 6. 3. 2009. Voči tomuto uzneseniu podal navrhovateľ odvolanie, preto bol spis dňa 27. 3. 2009 predložený Krajskému súdu v Nitre. Krajský súd v Nitre uznesením č. k. 6 Co 78/2009-221 zo dňa 30. 4. 2009 prvostupňové rozhodnutie potvrdil a spis vrátil tunajšiemu súdu dňa 22. 5. 2009. V tom čase už vo veci konala nová zákonná sudkyňa Mgr. Denisa Mesárošová, ktorej bola vec pridelená dňa 13. 5. 2009. Následne sa súd zaoberal žiadosťou ustanoveného právneho zástupcu JUDr. Martina Kanása o zrušenie ustanovenia z dôvodu, že navrhovateľ na neho

podal trestné oznámenie pre marenie spravodlivosti. Súd tejto žiadosti vyhovel, uznesením č. k. 17 C 60/2007-250 zo dňa 5. 2. 2010 ustanovenie JUDr. Kanása zrušil a ustanovil navrhovateľovi za zástupcu Centrum právnej pomoci Bratislava. Uznesenie č. k. 17 C 60/2007-250 zo dňa 5. 2. 2010 nadobudlo právoplatnosť dňa 3. 3. 2010. Následne súd uznesením č. k. 17 C 60/2007-258 zo dňa 19. 3. 2010 vyzval ustanoveného zástupcu na doplnenie návrhu. I v tejto veci podalo Centrum právnej pomoci dňa 16. 4. 2010 žiadosť o zrušenie ustanovenia, ktoré odôvodnilo tým, že navrhovateľ nie je ochotný komunikovať s právnikmi Centra, podal na ich postup sťažnosť, čím sa narušila dôvera medzi navrhovateľom a ustanoveným zástupcom. Z rovnakých dôvodov nebolo možné ani doplniť žalobu, keďže nezískali od navrhovateľa potrebné informácie. Na žiadosť súdu boli dňa 7. 7. 2010 z Centra právnej pomoci zaslané listinné doklady týkajúce sa podanej sťažnosti zo dňa 1. 4. 2010 a výsledku jej prešetrenia. Uznesením č. k. 17 C 60/2007-299 zo dňa 4. 11. 2010 súd rozhodol tak, že návrh Centra právnej pomoci zamietol, ktoré rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 1. 12. 2010. Dňa 30. 12. 2010 súd opätovne žiadal CPP o doplnenie podania navrhovateľa, na čo CPP reagovalo podaním zo dňa 1. 2. 2011, v ktorom žiadalo o predĺženie lehoty na doplnenie s tým, že opätovne žiadajú o zrušenie zastupovania navrhovateľa, ktorý sa sám dožaduje zrušenia zastupovania a dňa 12. 4. 2011 oznámili, že navrhovateľ s nimi odmieta komunikovať. Dňa 11. 5. 2011 navrhovateľ sám podal doplnený a upresnený návrh vo veci samej, preto ho súd vyzval, či sa v ďalšom konaní mieni zastupovať sám a netrvá na zastúpení CPP. Dňa 18. 7. 2011 navrhovateľ oznámil, že nechce, aby ho ďalej zastupovalo Centrum právnej pomoci. Súd preto navrhovateľa dňa 22. 9. 2011 vyzval, aby oznámil, či žiada o ustanovenie iného zástupcu, alebo chce zrušiť ustanovenie CPP za zástupcu s tým, že vo veci bude konať sám, bez právneho zastúpenia. Následne súd uznesením č. k. 17 C 60/2007-326 zo dňa 30. 11. 2011 zrušil ustanovenie CPP a ustanovil navrhovateľovi za zástupcu advokáta JUDr. Mariana Macka. Toto rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 13. 1. 2012. Dňa 27. 2. 2012 sa právny zástupca oboznámil s obsahom spisového materiálu a dňa 14. 8. 2012 doplnil návrh vo veci samej a zároveň žiadal o pribratie ďalšieho účastníka konania na strane odporcu. Uznesením č. k. 17 C 60/2007-344 zo dňa 23. 11. 2012 súd návrhu vyhovel a pripustil vstup označeného odporcu – Ministerstvo spravodlivosti SR. Toto rozhodnutie nadobudlo

právoplatnosť dňa 14. 1. 2013. Následne dňa 7. 2. 2013 bol podaný ďalší procesný návrh na pribratie ďalších účastníkov konania na strane odporcov, o čom súd rozhodol uznesením č. k. 17 C 60/2007-379 zo dňa 12. 7. 2013, ktoré rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 6. 8. 2013. Z dôvodu posúdenia právnej subjektivity si súd úpravou zo dňa 25. 9. 2013 vyžiadal z Ministerstva spravodlivosti SR zriaďovacie listiny, ktoré boli súdu zaslané dňa 18. 10. 2013. Po oboznámení sa s predloženými listinami súd dňa 20. 1. 2014 vytýčil pojednávanie na 25. 4. 2014. Písomným podaním zo dňa 24. 4. 2014 zobral navrhovateľ čiastočne návrh späť ohľadne výšky nemajetkovej ujmy a o tomto návrhu súd rozhodol na pojednávaní dňa 25. 4. 2014, kedy súd aj vypočul navrhovateľa a pojednávanie odročil na 16. 7. 2014 za účelom pripojenia spisu sp. zn. 14 S 104/2007 z Krajského súdu Trnava. Dňa 9. 6. 2014 bolo súdu doručené vyjadrenie Ústavu na výkon trestu odňatia slobody a Ústavu na výkon väzby Leopoldov, dňa 10. 7. 2014 vyjadrenie Generálneho riaditeľstva ZVJS Bratislava a dňa 15. 7. 2014 vyjadrenie Ministerstva spravodlivosti SR. Na pojednávaní dňa 16. 7. 2014 boli vypočutí prítomní zástupcovia odporcov v 3., 4. a 5. rade a pojednávanie bolo odročené na 15. 10. 2014 za účelom vypočutia odporcov v 1. a 2. rade, ktorí na pojednávaní neboli prítomní, ako aj za účelom predloženia ďalších listinných dokladov. Dňa 30. 7. 2014 podal navrhovateľ prostredníctvom svojho právneho zástupcu podanie označené ako oprava petitu návrhu. Súd podanie vyhodnotil ako návrh na zmenu petitu, o ktorom rozhodol uznesením č. k. 17 C 60/2007-478 zo dňa 27. 8. 2014. Na pojednávaní dňa 15. 10. 2014 bol opätovne vypočutý navrhovateľ za účelom upresnenia jednotlivých nárokov, nakoľko sa však opätovne na pojednávanie nedostavili odporcovia v 1. a 2. rade, súd pojednávanie odročil na 19. 1. 2015 za účelom ich predvolania a výsluchu. Pojednávanie dňa 19. 1. 2015 bolo odročené bez prejednania veci, nakoľko sa nedostavil právny zástupca navrhovateľa, ktorý svoju neprítomnosť ospravedlnil z dôvodu práceneschopnosti a nedostavili sa ani odporcovia v 1. a 5. rade. Súd zároveň stanovil ďalší termín pojednávania na 13. 4. 2015 a náhradný termín na 25. 5. 2015.»

Obsah predloženého spisu potvrdzuje priebeh konania vedeného pod sp. zn. 17 C 60/2007 opísaného vo vyjadrení k sťažnosti.

Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

II.

Sťažovateľ sa sťažnosťou domáhal vyslovenia porušenia svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, podľa ktorého každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prieťahov..., ako aj práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, podľa ktorého každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch...

Ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru vychádza zo svojej ustálenej judikatúry (IV. ÚS 15/03, I. ÚS 24/03, II. ÚS 66/03), v súlade s ktorou možno za konanie (postup) súdu odstraňujúce právnu neistotu sťažovateľa v konkrétnom posudzovanom prípade považovať také konanie, ktoré smeruje k právoplatnému rozhodnutiu vo veci alebo k odstráneniu jeho právnej neistoty zákonom dovoleným spôsobom. K vytvoreniu právnej istoty preto dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iného štátneho orgánu (III. ÚS 127/03).

Základnou povinnosťou súdu a sudcu je preto zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa účastník obrátil na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie.

Táto povinnosť súdu a sudcu vyplýva z § 6 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“), ktorý súdom prikazuje, aby v súčasnosti so všetkými účastníkmi konania postupovali tak, aby ochrana ich práv bola rýchla a účinná, ďalej z § 100 ods. 1 OSP, podľa

ktorého len čo sa konanie začalo, postupuje v ňom súd i bez ďalších návrhov tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá.

Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným prieťahom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (IV. ÚS 74/02, III. ÚS 111/02, III. ÚS 142/03) zohľadnil tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje (1), správanie účastníka súdneho konania (2) a postup samotného súdu (3). Za súčasť prvého kritéria sa považuje aj povaha prerokováanej veci.

1. Pokiaľ ide o právnu a skutkovú zložitosť veci, ústavný súd konštatuje, že spory o ochranu osobnosti a zaplatenie nemajetkovej ujmy tvoria bežnú súčasť rozhodovacej agendy všeobecných súdov a v zásade ich nemožno považovať za právne ani skutkovo zložité. Doterajší zdĺhavý priebeh napadnutého konania ústavný súd nemôže pripísať iba na vrub prípadnej faktickej náročnosti prerokováanej veci. Ústavný súd súčasne nezistil, že by išlo o právne zložitú vec.

2. Pri posudzovaní druhého kritéria, t. j. hodnotenia prípadných zbytočných prieťahov v konaní, ústavný súd dospel k záveru, že k dĺžke posudzovaného konania zásadným spôsobom prispeli okolnosti na strane sťažovateľa.

Už podanie sťažovateľa, ktorým konanie začalo, nespĺňalo zákonom predpísané náležitosti, a preto okresný súd musel sťažovateľa vyzývať, aby podanie doplnil, resp. odstránil jeho nedostatky. Sťažovateľ v priebehu konania inicioval viaceré zmeny týkajúce sa ním podaného návrhu, na ktoré musel okresný súd procesne reagovať (zmena žalobného petitu, rozšírenie okruhu účastníkov konania).

Sťažovateľ sa v priebehu napadnutého konania opakovane dožadoval aj zmeny právneho zastúpenia, pričom vyjadroval nespokojnosť s dovtedy ustanovenými právnymi zástupcami vrátane Centra právnej pomoci.

Sťažovateľ dokonca odmietol konzultáciu v jeho veci so zástupcami Centra právnej pomoci za prítomnosti člena zboru väzenskej a justičnej stráže, v dôsledku čoho bol podaný návrh na zrušenie právneho zastúpenia sťažovateľa, ktorému okresný súd uznesením z 30. novembra 2011 vyhovel.

Ústavný súd pri hodnotení postupu sťažovateľa bral do úvahy aj to, že ako účastník konania nesporne má právo na tieto procesné úkony, ktoré urobil. Za prieťahy vzniknuté v dôsledku uplatnenia procesných práv účastníkom konania neznáša zodpovednosť oprávnená osoba, ale zodpovednosť v takomto prípade nemožno pripísať ani na vrub štátnemu orgánu konajúcemu vo veci (III. ÚS 242/03). V súlade s touto judikatúrou preto dobu potrebnú na rozhodnutie o sťažovateľom uplatnených procesných právach ústavný súd nezapočítal do doby zbytočných prieťahov v konaní okresného súdu (obdobne III. ÚS 242/03, IV. ÚS 218/04), avšak ako už bolo uvedené, práve v ich dôsledku došlo k výraznému predĺženiu napadnutého konania.

3. Napokon sa ústavný súd zaoberal postupom okresného súdu v napadnutom konaní a poukazuje na to, že trvanie napadnutého konania v dĺžke viac ako 11 rokov (pod sp. zn. 17 C 60/2007 vedené 7 rokov) je už samo osebe neprimerané.

Na základe analýzy napadnutého konania možno konštatovať, že v jeho doterajšom priebehu nebolo rozhodnuté v merite veci, a preto nie je potrebné osobitne vymedzovať úseky nečinnosti alebo konkrétnejšie hodnotiť jednotlivé procesné úkony. Napadnuté konanie podľa názoru ústavného súdu je ako také postihnuté neefektívnosťou. Neefektívnosť postupu okresného súdu sa prejavovala napr. pri rozhodovaní o oslobodení od povinnosti platiť súdne poplatky pri rozhodovaní o ustanovovaní právnych zástupcov, resp. pri rozhodovaní o zrušení právneho zastúpenia a pod.

Doterajší postup okresného súdu teda nesvedčí o tom, že by svoju činnosť organizoval v súlade s povinnosťou uloženou mu v § 100 ods. 1 OSP, aby bola vec čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá.

Všeobecný súd v rozsahu svojej právomoci nesie zodpovednosť aj za zabezpečenie efektívneho postupu, ktorý mal smerovať k odstráneniu právnej neistoty, v ktorej sa sťažovateľ v predmetnej veci počas súdneho konania nachádzal, čo je základným účelom práva zaručeného v citovanom článku ústavy (pozri napr. I. ÚS 41/02), a jeho neefektívna činnosť mala rozhodne vplyv na doterajšiu dĺžku konania.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti preto ústavný súd dospel k názoru, že doterajším postupom okresného súdu v konaní, ktoré je ním vedené pod sp. zn. 17 C 60/2007, došlo k zbytočným prieťahom, a tým aj k porušeniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Pretože ústavný súd zistil porušenie označeného základného práva sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru okresným súdom v konaní vedenom pod sp. zn. 17 C 60/2007, prikázal mu, aby vo veci konal bez zbytočných prieťahov, a odstránil tak stav právnej neistoty, v ktorej sa nachádza sťažovateľ domáhajúci sa rozhodnutia súdu vo svojej veci.

III.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

Podľa § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde ak sa sťažovateľ domáha primeraného finančného zadosťučinenia, musí uviesť rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho

domáha. Z ustanovenia § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde vyplýva, že ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil, je povinný ho vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

Sťažovateľ vo svojej sťažnosti žiadal aj o priznanie finančného zadosťučinenia v sume 10 000 € z dôvodov v nej uvedených.

Ústavný súd považoval v tomto prípade výrok o porušení základného práva sťažovateľa a výrok, ktorým prikázal okresnému súdu v predmetnej veci konať bez zbytočných prieťahov, za dostatočnú ochranu jeho práv.

Priznanie finančného zadosťučinenia, ktoré je peňažnou protihodnotou utrpenej nemajetkovej ujmy, podľa názoru ústavného súdu v tomto prípade neprichádza do úvahy, pretože sťažovateľ zásadným spôsobom prispel k predĺženiu priebehu napadnutého konania, a preto ústavný súd v okolnostiach danej veci návrhu sťažovateľa na priznanie finančného zadosťučinenia nevyhovел (bod 4 výroku tohto nálezu).

Ústavný súd napokon rozhodol aj o úhrade trov konania sťažovateľa, ktoré mu vznikli v dôsledku právneho zastúpenia v konaní o jeho sťažnosti advokátom JUDr. Petrom Peružekom. Podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uznesením uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy.

Ústavný súd pri rozhodovaní o priznaní trov konania vychádzal z priemernej mesačnej mzdy zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky za I. polrok 2013, ktorá bola 804 €.

Úhradu priznal za dva úkony právnej služby (prevzatie a prípravu zastúpenia a podanie sťažnosti) v súlade s § 1 ods. 3, § 11 ods. 3 a § 13a ods. 1 písm. a) a c) vyhlášky

Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“), a to každý úkon po 134 €, t. j. spolu 268 €, čo spolu s režijným paušálom 2 x 8,04 € (§ 16 ods. 3 vyhlášky) predstavuje sumu 284,08 €.

Priznanú úhradu trov konania je okresný súd povinný zaplatiť na účet právneho zástupcu sťažovateľa (§ 31a zákona o ústavnom súde v spojení s § 149 OSP) v lehote uvedenej v bode 3 výroku tohto nálezu.

Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, toto rozhodnutie nadobúda právoplatnosť dňom jeho doručenia účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 28. apríla 2015